Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0220U001242

Державний реєстраційний номер: 0118U006524

Відкрита

Дата реєстрації: 12-02-2020

1. Етапи виконання

Номер етапу: 2

Назва етапу: Механізми реалізації економіко-екологічних пріоритетів «зеленої економіки» на засадах сталого розвитку

Початок етапу: 01-2019

Закінчення етапу: 12-2019

Вид звітного документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05539991

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: 65044, м. Одеса, Французький бульвар, 29

Телефон: (048)722-29-05

Телефон: 722-66-11

E-mail: iprei@odessa.ukrtel.net

Інше: impeer.od.ua

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00019270

Адреса: вул. Володимирська, 54, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Підпорядкованість: Кабінет Міністрів України

Телефон: 380442350981

E-mail: prez@nas.gov.ua

WWW: http://nas.gov.ua

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6541230

Напрям фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 1530 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Економіко-екологічні пріоритети "зеленої економіки" у контексті сталого розвитку України

Назва роботи (англ)

Economic and ecological priorities of the “green economy” in the context of sustainable development of Ukraine

Реферат (укр)

Науково обґрунтовано теоретичні положення та інституційне підґрунтя формування інноваційної парадигми впровадження методології "зеленої економіки" у вітчизняну практику господарювання, що передбачає поетапний перехід від екологічно спрямованої інноваційно-інвестиційної політики у системі "циркулярної економіки" до всеосяжної моделі "інклюзивної економіки". Обґрунтовано методологічний підхід до моніторингу індикаторів "зеленого" зростання на засадах сталого розвитку у двоєдності концептуального та методичного базисів, що базується на множині принципів моніторингу (системність і комплексність, адекватність і гнучкість, об'єктивність і точність, дієвість, цілеспрямованість, пріоритетність економічних інтересів держави, науковість), на розширеній системі базових індикаторів, у яку інтегровані європейські та нові авторські економіко-екологічні показники для різнобічної оцінки досягнення Цілей сталого розвитку в Україні, результати якої формують наукове підґрунтя для визначення пріоритетів "зеленого" зростання та механізмів їх впровадження в умовах ринку. Розроблено методичні рекомендації щодо оцінки впливу економічних показників на го-ловні індикатори "зеленого зростання" (як альтернативи декаплінг-аналізу), в підґрунтя якого закладено логічно-структурний аналіз чинників впливу на компоненти ресурсної й екологічної продуктивності ВВП, розширену процедуру дослідження, яка, окрім оцінки рівня й динаміки чинників і показників продуктивності ВВП, передбачає діагностику параметрів економічної без-пеки та впливу сільського господарства й сировинного експорту на стан природного середовища. Розроблено механізми реалізації цілі сталого розвитку "Сталий розвиток міст та спіль-нот" шляхом врахування сучасних потреб регіональних господарських систем України до "зеле-ного зростання" в умовах децентралізації і визначення комплексу інструментів в складі: 1) місцевих податків і зборів; 2) стратегування сталого розвитку територіальних економічних систем ба-зового рівня; 3) формування фондів фінансового забезпечення реальних інвестицій за рахунок понадпланових тимчасово вільних ресурсів бюджетів базового рівня; 4) формування платформ фінансово-інформаційної підтримки реалізації проектів у громадах за такими пріоритетними на-прямами як: організація ефективного поводження з відходами, сприяння підвищенню доступності житла і якості житлових умов, сталий розвиток співпраці та спільного виконання регіональних програм між містами і громадами. Удосконалено інституціональне забезпечення розвитку малого та середнього екологічного підприємництва (МСЕП) в контексті "зеленого зростання", яке, на відміну від існуючих, ґрунтується на розробці пропозицій: щодо впровадження "зелених" податкових пільг; пільгового кредитування суб'єктів, що здійснюють екологічні інвестиції; забезпечення систем управління "зеленими" ланцюгами поставок та "зеленими закупівлями". Удосконалено інституціональний та організаційно-економічний механізми взаємодії стейкхолдерів в сфері формування масивів екологічно-чистих земель на засадах політики "зеленого зростання" з урахуванням процесів децентралізації, в підґрунтя яких закладено: 1) категоріально-понятійний апарат інституціонального забезпечення інклюзивного "зеленого землеробства" та інструменти його впровадження; 2) систему цільових орієнтирів та механізми стимулювання розвитку екологічно чистих територій; 3) визначення умов та вимог до інститутів забезпе-чення "зеленого землеробства"; 4) розподіл функцій регіональних органів влади та територіаль-них громад, формування рекомендацій щодо екологізації вітчизняного землекористування. Удосконалено теоретико-методичні положення існуючих механізмів управління природоохоронною діяльністю у національній транспортній сфері, які на відміну від існуючих базу-ються на 1) виявленні загроз та ризиків надання транспортних послуг у напрямі реалізації сталого розвитку транспорту; 2) визначенні пріоритетів та типів екологічно привабливого міського транспорту на засадах "зеленого зростання"; 3) формуванні принципів та концептуальної схеми відповідальності інститутів державного рівня. Удосконалено теоретичні положення щодо обґрунтування пріоритетних напрямів трансформації механізму та модернізації системи менеджменту екологічно чистих виробництв в аг-ропродовольчій сфері в контексті концептуальної ідеї "зеленої економіки", які на відміну від іс-нуючих, базуються на першочерговій імплементації інноваційного інструментарію екологічного інжинірингу, реінжинірингу, франчайзингу та бенчмаркінгу. Набуло подальшого розвитку

теоретичні положення щодо формування екосистемних послуг, механізм екологічного банкінгу та методичне забезпечення "зеленого зростання" об'єктів природо-заповідного фонду (ПЗФ) України, які на відміну від інших базуються на авторській системі показників та індикаторів, що враховують складові сталого розвитку та управління його діяльністю з всеосяжним узгодженням соціо-економіко-екологічних інтересів стейкхолдерів.

Реферат (англ)

The scientific and methodological support the estimation of the impact of economic indicators on the main indicators of “green growth” (as an alternative to decapling analysis), factors influencing the components of resource and environmental productivity of GDP, which allows to determine the level of progress of "green growth" in the country and instruments to stimulate it have been developed. Mechanisms of realization of the eleventh goal of sustainable development "Sustainable development of cities and communities" by taking into account the modern needs of regional economic systems of Ukraine to "green growth" in the conditions of decentralization and definition of a set of tools in the composition: 1) local taxes and fees; 2) strategic development of the basic level territorial economic systems; 3) formation of funds for financial support of real investments at the expense of extra-planned temporarily free resources of the budgets of the basic level; 4) formation of financial and information support platforms for community-based projects in such priority areas as: organizing efficient waste management, promoting improved housing affordability and quality of living conditions, sustainable development of settlements and territories solely on the basis of integrated planning and community involvement, community involvement cooperation and joint implementation of regional programs between cities and communities. The institutional and organizational-economic mechanisms of stakeholder interaction in the sphere of formation of arrays of ecologically clean lands on the basis of the “green growth” policy have been improved, taking into account the processes of decentralization, which underlie: 1) the categorical and conceptual apparatus of the institutional implementation; 2) a system of targets (minimizing the negative effects of the use of land resources; optimizing financial resources for the protection, restoration and reproduction of land; the production of environmentally friendly products in a clean environment that is economically accessible to all sections of society) and mechanisms to promote the development of ecologically clean territories ; 3) defining conditions and requirements for green agriculture institutes; 4) distribution of functions of regional authorities and territorial communities, formation of recommendations on greening of domestic land use. Improved economic and environmental priorities and indicators of implementation in the Sustainable Development Goal of Ukraine for the progressive development of the waste management area, above all its transport and logistics component, which, unlike the existing ones, involve the implementation of organizational and economic support for joint planning and coordination transport capacity, etc., which aligns the interests of stakeholders in the formulation of green growth strategies for individual territories. The theoretical and methodological provisions of the existing mechanisms of environmental management in the national transport sphere, which, unlike the existing ones, are based on 1) identification of threats and risks of rendering transport services in the direction of sustainable transport development; 2) identifying priorities and types of environmentally friendly urban transport on a green growth basis; 3) formation of principles and conceptual scheme of responsibility of state-level institutions. Theoretical provisions on substantiation of priority directions of modernization of the management system of ecologically clean production in the agro-food sphere in the context of the conceptual idea of "green economy", which, unlike the existing ones, are based on the first priority implementation of innovative tools, marketing and environmental marketing, have been improved.

Індекс УДК: 330.15(100); 339.9:330.15, [330.15:502.171]:330.34-026.16(477)

Коди тематичних рубрик НТІ: 06.51.21

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Методичні рекомендації до оцінки впливу економічних показників на головні індикатори "зеленого" зростання

Назва продукції (англ): Guidelines for assessing the impact of economic indicators on key green growth indicators

Очікувані результати:

Галузь застосування: 73.20.0 - Дослідження та розробки в галузі гуманітарних та суспільних наук

Опис продукції (укр): Результати досліджень присвячені розробці методичних рекомендацій до оцінки впливу економічних показників на головні індикатори "зеленого" зростання держави.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Ідея, концепція

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.19

Виробник продукції: ІПРЕЕД НАН України

Споживачі продукції: Національна академія наук України

Перспективні ринки: "зеленої" модернізації

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Монографія 1.Економіка. Буркинський Б.В., Андрєєва Н.М., Нікішина О.В. та ін.; Моніторинг еконо-міко-екологічних індикаторів "зеленої економіки" України. - / Інститут проблем ринку та еконо-міко-екологічних досліджень НАН України /. - Одеса. ІПРЕЕД НАН України, 2019. - 258 с. (14,76 ум. друк. арк.). - 300 прим. - ISBN 978-966-02-8762-4 Брошури: 1. Механізми забезпечення екологізації землекористування на засадах пріоритетів "зеленого зростання" регіонів України в умовах децентралізації : наукова доповідь / Н.М. Андрєєва, Г.О. Тютюнник; НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. - Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2019. - 56 с. (3,31 д.а.) ISBN 978-966-02-8938-3 2. Буркинський Б.В., Нікішина О.В., Андрєєва Н.М. Методичні рекомендації до оцінки впливу економічних показників на головні індикатори "зеленого" зростання : брошура / [Буркинський Б.В. та ін.] ; за ред. Буркинського Б.В. ; НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. - Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2019. - 45 с. (2,8 д.а.) ISBN 978-966-02-8923-9 3. Дослідження інституціонального середовища розвитку малого та середнього екологічно-го підприємництва в Україні у контексті "зеленої" економіки: брошура / [Буркинський Б.В. та ін.] ; за ред. Буркинського Б.В. ; НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. - Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2019. 58 с. (3,37 д.а.) ISBN 978-966-02-8965-9 4. Методичні положення та рекомендації щодо визначення економіко-екологічних пріоритетів "зеленої економіки" у контексті сталого розвитку України / [Буркинський Б.В. та ін.] ; за ред. Буркинського Б.В. ; НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. - Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2019. - 48 с. (2,79 д.а.) ISBN 978-966-02-9011-2 Статті у фахових та міжнародних наукових виданнях: 1.Andryeyeva Natalya, Iryna Davydenko, Ulyana Balyk, Mykhailo Kolisnyk, Olha Rulinska, Daria Bulysheva Internet Marketing in the Brand Technologies of the Tourism Industry International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering (IJITEE) ISSN: 2278-3075, Volume-8 Issue-11, September 2019. P. 2858 - 2861 (Scopus) (0,8 д.арк.). 2.Andryeyeva Natalya. Problems of Commercialization of Environmental Innovations at Indus-trial Enterprises / Olena Kanishchenko, Nataliia Chupryna, Antonina Bobkova, Natalya Andryeyeva, Valentyna Kozlovtseva //International Journal of Recent Technology and Engineering , Volume-8 Issue-4, November 2019. P. 11216 - 11220 (Scopus) (0,85 д.арк.). 3.Rubel O. Potential for renewable biomass use in reedbeds in the lower Prut, Danube and Dniester floodplains of Ukraine and Moldova // Paul Goriup , Andreas Haberl, Oleg Rubel, Valeriu Ajder, Ivan Kulchytskyy, Anatoliy Smaliychuk, Natalia Goriup . - Mires and Peat, Volume 24 (2018/19), Article 00, 1-2, http://www.mires-and-peat.net/, ISSN 1819-754X (0,5 др. а) (Web of sci-ence, (Scopus))

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 849

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Єрмакова О.А.

Ільченко С.В.

Андрєєва Н.М.

Буркинський Б.В.

Голікова О.С.

Лайко О.І.

Лосєв М.І.

Лукащук В.В.

Нікішина О.В.

Рубель О.Є.

Тютюнник Г.О.

Хумарова Н.І.

Керівник організації:

Буркинський Борис Володимирович

Керівники роботи:

Андрєєва Наталя Миколаївна

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.